

Roskilde d.30.06.2015

Referat af møde i Vikingskibsmuseets bestyrelse

Torsdag den 25.06. 2015 kl. 17.00 – 19.00 med efterfølgende middag

Mødet afholdtes i mødelokalet, administrationsbygningen, Vindeboder 12

Tilstede: Borgmester Joy Mogensen (formand)
                  Ole Christiansen (næstformand)
                  Lars Fredsted
                  Michael Lunn
                  Gurli Martinussen
                  Birgit Pedersen
                  Björn Varenius

                  Økonomichef Claus Christiansen
                  Museumsdirektør Tinna Damgård-Sørensen

Afbud: Henrik Stougaard

Dagsorden:

Pkt. 1   Godkendelse af Dagsorden
<ol style="list-style-type: none">
1. Godkendelse af dagsorden
2. Meddelelser
3. Godkendelse og underskrift af referat af møde d 23.04.2015
4. Økonomi i forhold til budget 2015
5. Revideret budget 2015
6. Himmelev – lager og magasin
7. Restaurering, modernisering og udbygning af Vikingskibshallen – <i>lukket punkt</i>
8. Stormflodssikring
9. Evt.
Beslutning Dagsordenen blev godkendt

Pkt. 2   Meddelelser
Museets vedtægter er godkendt af Roskilde Kommune, men er ved en fejl blevet forsvundet under sagsbehandlingen. Derfor fremlægges en ny udskrift af vedtægterne til underskrift på bestyrelsesmødet. Vedtægterne blev underskrevet.

Pkt. 3 Godkendelse og underskrift af referat af møde d. 23. april 2015

Bilag 1: Referat af møde den 23.04.2014

Orientering

Der er ikke indkommet bemærkninger til referatet.

Beslutning

Referatet blev godkendt og underskrevet

Pkt. 4 Økonomi i forhold til budget 2015

Bilag 2: Besøgs- og omsætningsstatistik 1.1. –31.5.2015

Orientering

Som det fremgår af besøgs- og omsætningsstatistikken er vi pr. 31.5. samlet set foran budget.

Ved udgangen af maj måned udgjorde antallet af registrerede gæster 37.022, hvilket er 6.111 flere end budgetteret. Entréindtægten er ligger tilsvarende 332.955 kroner over budget.

Det fremgår ikke af statistikken, men det kan bemærkes, at der i samme periode taltes yderligere ca. 70.000 "gæster", der færdedes på museumsøen i museets åbningstid uden at løse billet til museet.

Omsætningen i butik og café ligger pænt over budget – hvilket har en direkte sammenhæng med det øgede besøgstal.

Roskilde Rings Jubilæumsløb den 30.-31. maj medførte et mindre tab end frygtet: Museet noterede en nedgang på 409 gæster, svarende til en mistet entréindtægt på kr. 21.500 i forhold til budget, samt en nedgang i omsætning på ca. kr. 33.850 i forhold til budget. Her til kommer lønomkostninger til håndtering af opgaven

Besøg og omsætning i juni udvikler sig godt; orientering om de aktuelle tal gives på mødet.

Budgetopfølgning for marinarkæologien pr. 30.juni (2. kvartal) udarbejdes primo august.

Drøftelse

Den økonomiske udvikling i caféen blev drøftet – det præciseres, at det er *omsætningen*, der er højere end forventet i budgettet. Der budgetteres fortsat med et underskud for året som sådant.

Beslutning

Den givne orientering blev taget til efterretning.

Bestyrelsen har særligt fokus på den økonomiske udvikling i caféen, som fremover følges gennem kvartalsvise afrapporteringer sammen med marinarkæologien.

Pkt. 5 Revideret budget 2015

Bilag 3: Revideret budget 2015

Orientering

Der arbejdes fortsat med en afklaring af ukendte udgiftsposter, og med nedbringelse af renteudgiften.

På grundlag af den faktiske besøgsudvikling i årets første fem måneder opskrives forventningen til besøgstal og entréindtægt med ca.5 %, hvorefter der budgetteres med en samlet entréindtægt på kr. 7.200.336. Hermed er budgettet bragt i balance.

Kulturstyrelsen har ultimo maj meddelt, at det statslige driftstilskud til museet reduceres med 54.526 kr. i 2015 (indeværende år). Museets daglige ledelse foreslår, at beløbet tages fra de disponible midler, der er afsat til ekstraordinære poster. Besparelsen vil herefter blive indarbejdet sammen med besparelsen på det kommunale tilskud i driftsbudgettet for 2016.

Drøftelse

I det oprindelige budget blev der budgetteret med et underskud på 58.000 i caféen. I det reviderede budget forventes et underskud på kr. 130.000 (afrundede tal). Det afspejler beslutningen om at holde caféen åben hele året – det kræver en investering, at bygge driften op i vinterhalvåret. Bestyrelsen har tidligere besluttet, at caféen fra 2016 skal bringes i balance – og at den fremover skal bidrage positivt til museets drift.

Beslutning

Det reviderede budget blev godkendt.

Pkt. 6 Lager og magasin

Orientering

Efter lange forhandlinger er køb af ejendom til lager og magasin i Himmelev at falde på plads inden bestyrelsens møde.

Drøftelse

Vi er kommet igennem med de indsigelser, bestyrelsen havde på sidste møde: Det er aftalt, at sælger udbedrer de forhold, der er påpeget som K3'er i tilstandsrapporten (bl.a. kælder, tag og brandvæg). Arbejderne synes og godkendes af den rådgivende ingeniør, der har udarbejdet tilstandsrapporten. Vi ombygger selv den uopvarmede lagerhal. Bygningerne overtages den 1.7. Der forhandles fortsat om, hvornår vi skal være ude af den gamle lager- og magasinbygning (som sælger har købt). På den baggrund er købsaftalen underskrevet.

Beslutning

Bestyrelsen tog den givne orientering til efterretning

Pkt. 7 Restaurering, modernisering og udbygning af Vikingskibshallen

Lukket punkt

Orientering

Folketingets Kulturudvalg besøgte museet den 6. maj.

Tidshorizonten for tilvejebringelse af finansiering er endnu ikke klarlagt, men processen må forventes at strække sig over flere år.

Beslutning

Bestyrelsen tog den givne orientering til efterretning.

Pkt. 8 Stormflodssikring

Orientering

Fortsatte reparationer på Vikingskibshallen efter stormfloden:

Der udføres pt reparationer af nordfacaden – der er ikke tale om ombygning eller stormflodssikring, men om reparationer af synlige skader efter stormfloden:

- De lodrette betonvinger støbes op og males. Løs beton bankes af, det blotlagte jern sandblæses og beskyttes med en gummihud før opstøbning.
- De lodrette kanter/hjørner på de store, lodrette søjler, støbes op og males.

I forbindelse med arbejdet er det konstateret at:

- Jernet i betonvingerne er i bedre stand end forventet.
- De højtsiddende skader på vingerne, der har været vurderet som gamle rustskader, er forårsaget af stormfloden – de er imidlertid ikke omfattet af forsikringen, hvorfor der udføres reparationer for ca. kr. 40.000 ud over budget. Pengene findes gennem omdisponering af den samlede stormflodserstatning, og eventuelt via træk på de midler, der er afsat i budgettet til ekstraordinære poster.
- Glasfacaden er ikke fastgjort til vingerne på en måde, der sikrer facaden mod ekstraordinært pres udefra. Derfor vil det være en fordel at etablere en fysisk beskyttelse af facaden i forbindelse med en eventuel midlertidig stormflodssikring.

Opsummering fra sidste bestyrelsesmøde:

På sidste møde blev bestyrelsen præsenteret for:

- Forslag til sikring af Vikingskibshallen, herunder nordfacaden. Forslaget er udarbejdet af Erik Møller Arkitekter, og budgetteret til en samlet omkostning på kr. 8.969.425 mio.
- Forslag til mobil sikring af de fem skibe inde i hallen, udarbejdet – men ikke anbefalet – af Erik Møller Arkitekter. Forslaget var ikke ledsaget af budget
- Roskilde Kommunes plan for stormflodssikring af området, der forventes gennemført i 2016. Planen forudsætter en medfinansiering fra museet på kr. 3,4 mio.

Planerne repræsenterer et samlet finansieringsbehov på kr. 12,4 mio. Beløbet dækker ikke mistet indtægt i ombygningsperioden.

Bestyrelsens drøftelse samlede sig om:

- Nødvendigheden af at sikre de fem vikingskibe/Vikingskibshallen
- Om muligt samtidig med de sikringsarbejder, der udføres af kommunen næste forår.
- Det skal forsøges at få staten til at engagere sig i finansieringen af opgaven.

Bestyrelsen besluttede, at den arbejdsgruppe, der er nedsat til drøftelse af finansieringsstrategi for helhedsplanen, viderefører drøftelsen af stormflodssikring. Gruppen har endnu ikke haft anledning til at drøfte spørgsmålet.

Indstilling:

Det indstilles, at bestyrelsen gennem en åben drøftelse giver arbejdsgruppen input til det videre arbejde. Der er flere muligheder, som rummer hver deres udfordringer – både økonomisk og i forhold til det videre arbejde med helhedsplanen. De kan opdeles i nogle meget overordnede kategorier:

- Vi afventer udviklingen i det samlede projekt, før vi tager fat på Vikingskibshallen
- Vi søger at gennemføre restaureringen af hele Vikingskibshallen som en samlet opgave (75 mio kroner)
- Vi faseinddeler restaureringen, og gennemfører de arbejder, der er mest presserende for bygningens og skibenes bevarelse - herunder udskiftning af facader, tag og tekniske installationer (afhængigt af omfang 30 – 50 mio kroner)
- Vi faseinddeler restaureringen med henblik på at stormflodssikring – herunder udskiftning af nordfacaden og sikring af de tre øvrige sider af bygninger (12.4 mio kr)
- Vi begrænser os til den plan, der er fremlagt af Roskilde kommune, som omfatter sikring af museumsøen, Vikingskibshallen minus nordfacaden samt sikring mod vraggoods. (3,4 mio. kroner).
- Vi supplerer kommunens plan med midlertidige foranstaltninger til sikring af nordfacaden
- Vi supplerer yderligere med mobil sikring af de fem skibe inde i hallen

Finansiering:

Museet forventes under alle omstændigheder at bidrage med 3,4 mio kroner i 2016 til gennemførelse af kommunens plan for stormsikring af området. Der er foreløbig fundet 1 mio kroner til opgaven – vi mangler således fortsat at tilvejebringe 2,4 mio kroner.

Vi har ca. 2 mio tilbage fra stormflodserstatningen til reparation af nordfacaden.

Drøftelse

Kommunens plan for stormflodssikring i museumsområdet blev gennemgået.

Planen er vedtaget af Byrådet, og gennemføres i 2016.

Planen omfatter:

- Sikring af museumsøen: Stolpe-bjælke-løsning
- Sikring af Vikingskibshallen mod gavle og sydfacade: Montering af vandtæt membran mellem beton-bastion og sokkelmur, samt sikring af udvendige brønddæksler mv.

- Sikring af Vikingskibshallen mod vraggods: Etablering af net

Økonomi:

Byggesikring af Vikingskibshallen og sikring af museums-øen	kr. 4,0 mio.
Sikring af Vikingskibshallen mod vraggods	kr. 3,9 mio.

Til dette har Kommunen afsat kr. 4,5 mio.

Vikingskibsmuseet forudsættes at bidrage med:

Byggesikring af Vikingskibshallen og sikring af museumsøen	kr. 2,5 mio.
Sikring af Vikingskibshallen mod vraggods	kr. 0,9 mio.
I alt	<u>kr. 3,4 mio.</u>

Museet har afsat 1 mio. kroner i budgettet til dette – der skal således findes yderligere 2,4 mio.

Nordfacaden er ikke omfattet af kommunens plan, og udgør derfor en selvstændig problemstilling.

På sidste bestyrelsesmøde blev forslag til udskiftning og forstærkning af nordfacaden (forslag fra Erik Møller Arkitekter) drøftet. Anslået omkostning ca. 9 mio.

Museet præsenterede to forslag til midlertidig sikring af skibene og nordfacaden. Begge forslag er løst skitseret af Erik Møller arkitekter, og der er foretaget en foreløbig vurdering af omkostningsniveau:

1. Sikring af skibene med stolpe-bjælke-løsning, der gør det muligt at montere vandtætte afskærmninger rundt om skibene inde i hallen. Forslaget blev også præsenteret på sidste bestyrelsesmøde, men uden budget. Arkitekterne har nu udarbejdet budget, og anslår omkostningen til ca. 5 mio. kr.
2. Udvendig sikring af facaden med stolpe-bjælke-løsning. Løsningen vil beskytte facaden mod bølgeslag, men ikke mod vandpres. Løsningen medfører et synligt indgreb i facaden med monteringskinner og gangbro. Arkitekterne anslår omkostningen til ca. 2.2 mio.

Arkitekterne anbefaler ikke den første løsning: Den indebærer risiko for at beskadige skibene under montering af bjælkerne – og den sikrer ikke klimaanlægget. Den anden løsning vil formentlig være svær at komme igennem med i forhold til fredningssyn.

Bestyrelsens drøftelse samlede sig om to overordnede problemstillinger:

- Stormflodssikring af skibene
- Strategiske hensyn og realisering af vision og helhedsplan

Stormflodssikring af skibene

Der var enighed om, at sikring af skibene er den vigtigste opgave – de er umistelige, og de udgør selve grundlaget for museet. Vikingskibshallen er i den sammenhæng sekundær – og så alligevel ikke, idet bygningen er opført som en klimaskal, der sikrer de udstillede skibe.

Hvis nordfacaden bryder sammen, og der kommer vand ind i hallen, oversvømmes klimaanlægget. Sikring af nordfacaden er nøglen til at sikre skibene mod stormflod.

Der var enighed om, at den fremlagte skitse ikke er tilstrækkeligt gennemarbejdet som beslutningsgrundlag. Der skal ikke bruges for mange penge på udvikling af midlertidige forslag, men der er behov for en bedre visualisering.

Det blev oplyst, at det i forbindelse med reparation af betonvingerne på nordfacaden er konstateret, at jernet i vingerne er mindre medtaget, end arkitekter og ingeniører havde forventet. Vingerne er således usvækkede, men selve vinduesrammen er ikke stærk. På baggrund af erfaringer fra sidst, vil museets medarbejdere og beredskabet i forbindelse med en ny stormflod kunne opbygge en indvendig sikring, der støtter selve rammen og ikke kun glasset. På den baggrund forventer museets daglige ledelse, at det i samarbejde med beredskabsstyrelsen er muligt at sikre facaden og beskytte skibene mod indtrængende vand.

De midlertidige løsninger kan tidligst realiseres i 2016. Bestyrelsen ønsker derfor vished for, at beredskabsstyrelsen har en plan, der kan sikre nordfacaden – og dermed skibene – i tilfælde af en ny stormflod.

Strategiske hensyn og realisering af vision og helhedsplan

Bestyrelsen drøftede muligheden af at omprioritere indsatsen i den kommunale plan for stormflodssikring – så kræfterne samles om Vikingeskibshallen, og ikke om museumsøen.

Joy Mogens oplyste, at kommunens midler er afsat til sikring af helårsbeboelse og kommunale arealer. De kan derfor ikke omprioriteres fra museumsøen til Vikingeskibshallen. Hvis sikring mod vraggoods bliver billigere, vil museets medfinansiering imidlertid kunne reduceres – og dermed gøre det muligt at fokusere museets egen indsats på sikring af skibene/nordfacaden.

Problemet er imidlertid, at museet endnu ikke har fundet alle pengene til medfinansiering af kommunens plan – og i øvrigt ikke selv kan finansiere de midlertidige løsninger.

Kommunens tilskud til helhedsplanen er bevilget under forudsætning af, at staten også bidrager. I det øjeblik, staten er med, kan kommunen frigive midler, så arbejdet kan indledes.

Det blev oplyst, at Kulturstyrelsen har ca. 30 mio. kr. om året til restaurering af fredede bygninger. De kan imidlertid ikke udmøntes til museet.

Stormflodssikring er kun ét af de mange problemer, der skal løses for at skabe en langsigtet sikring af vikingeskibene. Derfor er der behov for at bevare det strategiske fokus på helhedsplanen, og for at arbejde med midlertidige løsninger, der ikke spænder ben for finansiering af den samlede plan.

Beslutning

Bestyrelsen besluttede at:

- Arbejde videre med den kommunale plan for stormflodssikring af museumsøen, sikring af Vikingskibshallen mod gavle og sydfacade samt sikring mod vraggods
- Museets daglige ledelse indhenter notat fra beredskabsstyrelsen, som udsendes sammen med dagsorden til næste møde
- Beredskabsstyrelsen inviteres med til næste bestyrelsesmøde med henblik på at fremlægge og drøfte plan for stormflodssikring af Vikingskibshallen
- Forslag til midlertidig stolpe-bjælke-sikring af skibene inde i hallen lægges bort
- Skitse til midlertidig udvendig stolpe-bjælke-sikring af nordfacaden visualiseres bedre, så man kan danne sig et indtryk af, hvordan det vil se ud med og uden bjælker
- Arbejdsgruppen, der er nedsat af bestyrelsen, behandler mulige løsninger og finansieringsmuligheder før næste bestyrelsesmøde

Pkt. 9 Eventuelt

Mødeplan 2015:

- Der skal aftales fællesmøde med bestyrelsen for Vikingskibsmuseets Venner
- 5. november kl. 15. – 17

Museet udsender doodle for indkaldelse af fællesmøde med bestyrelsen for Vikingskibsmuseets Venner.

Ole Christiansen orienterede om, at Vikingskibsmuseets Venner markerer sit 25 års jubilæum med en reception i Vikingskibshallen den 26. november kl. 16.30.

Foreningen har – i samarbejde med museet – taget initiativ til at engagere frivillige mere aktivt i museets arbejde.

Ref. Tinna Damgård-Sørensen

Opsummering af Roskilde Kommunes plan for stormflodssikring, der forventes gennemført i 2016

Roskilde Kommune har i forbindelse med plan for stormflodssikring opstillet følgende budget for de samlede arbejder i området:

Byggesikring af Vikingeskibshallen og sikring af museums-øen	kr. 4,0 mio.
Sikring af Vikingeskibshallen mod vraggods	kr. 3,9 mio.
Midlertidigt jorddige langs Skt. Claras vej	kr. 0,2 mio.
Fast sikring på Tømmergrunden	kr. 1,1 mio.
Mobil sikring på Tømmergrunden	kr. 0,2 mio.
Opgradering af Tømmergrunden til strandpark med trædæk ud i vandet.	
Belægning og inventar	kr. 0,6 mio.
Samlet anlægssum	kr. 10,0 mio.
(side 8 i notat)	

Til dette har Kommunen afsat kr. 6,6 mio.
(side 12 i notat)

Vikingeskibsmuseet forudsættes at bidrage med:

Byggesikring af Vikingeskibshallen og sikring af museumsøen	kr. 2,5 mio.
Sikring af Vikingeskibshallen mod vraggods	kr. 0,9 mio.
I alt	<u>kr. 3,4 mio.</u>

Sikring af nordfacaden

Selvstændigt projekt for sikring af Vikingeskibshallens nordfacade kr. 9,0 mio

Vikingeskibsmuseets samlede finansieringsbehov udgør således i alt ca. kr.12,4 mio.